ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ—ՏՍՓԻ — ԹԻ—678—ՇԱԲԱԹ—6—ՓԵՏՐՎԱՐ 1865

ԱՄԱՐԱՐ

ԼՐԱԳԻՐ

ՊԱՅՄԱՆ Ր

Ա. Պոլսոյ ներս. Տարեկան 180 ղրշ. Արծաթ
,, ,, Վեցամսեայ 100 ,, ,,
,, ,, Եռամսեայ 60 ,, ,,
Գաւառաց ներս. Տարի . 200 ,, ,,
,, ,, ,, Վեցամսեայ 110 ,, ,,
Մէկ թիւը՝ Մեծ թերթ 4 ,, ,,
,, Փոքր ,, 2 ,, ,,

ՊԱՏՄԱՆՔ

Բաժանորդագրութիւնը կանխիկ է, եւ ամեն ամսոյ 1ին կամ 15ին կ'սկսի:
Ծանուցմանց տոքը 2 դուրուշ է:
Դուրս գացած լրագրաց ետքը ծախքը խմբագրութեան վրայ է:
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն՝ Խմբագիր=Տնօրինին պիտի ուղղուի. եւ ետքը ծախքն ալ ղրկողին վրայ է:

ԱՊԳԱՅԻՑԵ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍՏԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 6 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Վաղաքաքական կարեւոր խնդրոյ նուազութեան միջոցին՝ ընտրական իրաւանց խնդիրն օրաւուր կարգն անցած կերեւի Ընդհնոյ մէջ, ուր խորհրդարանին բացուելէն յառաջ քանի մը նշանաւոր ժողովներ (միթինկ) տեղի ունեցան այս պատճառաւ։ Լիտա քաղաքին մէջ ալ ժողով մը գումարուեցաւ, ուր նեղկայ էր նաև Լորտ Ճ· Ռըսըլլ որդին՝ Ամպէրլլի գերդաստանը, որ առաջին անգամ քաղաքական խնդրոց վրայ հրապարակաւ խօսելով՝ ընտրական իրաւունքը բարեկարգելու խնդիրը պաշտպանեց։

Այրիասարդ գերդաստանը, որ տակաւին քանեւերորդ տարեկան հասակին մէջէ, եռանդուն ծափահարութեամբ ընդունուելով, իր ազատասէր սեռնաբանութիւնը մեծ ուշադրութեամբ լսուեցաւ, որոյ քանի մը հատուածները յաջորդ թերթով կը հաղորդենք մեր արդոյ ընթերցողաց։

Ընտրական խնդիրը երթալով կաւելորութիւն սատանալու վրայ է, վասն զի ներկայ նիստէն եւս խորհրդարանին վերընտրութիւնը դիպող առթի մը կատայ այս խնդրոյն լուծմանը։ Հիմակուան անպատմ մեծ մասն իւնց ընտրութեան առեն հանդիսաւոր կերպով խոստացած էին որ ընտրական իրաւանց ընդարձակութեամբ պաշտպանեն։ ոստի ժողովրդն ալ, թէ եւ հանդարտ, բայց հաստատուն կերպով կը պահանջէ որ իրենց խոստմունքը կատարեն։ Կառավարութիւնն ալ այս խոստմունքէս ազատ չէ, բայց Լորտ Ռասէլլ այնպէս ցոյց տալ կուզէ թէ տակաւին այս բարեկարգութիւնը ի գլուխ հանելու ժամանակն եկած չէ, եւ թէ ժողովրդին անտարբեր է քուէարկութեան իրաւունք ձեռք ձեռքի տալու մասին։ Իսկ ոմանք ասով ալ չգոհանալով կը պնդեն թէ քուէարկութեան իրաւունք ունենալը չնչին բան մ'է, եւ այս իրաւունքն ունեցողկայ, կըսեն, որ իր քուէին դուռէթի մը գարնշուրի համար կը ծախէ։ Բայց ասոնք անհիմն առարկութիւններ են։ Ընդհնոյ մէջ հիմայ հասարակութեան երկու քառորդը, որ տուրք կը վճարէ եւ պատուաւոր ու ընտանեաց մարդկոցմէ կը բաղկանայ՝ քուէարկութեան իրաւանքէ զրկուած է, եւ ինչպէ՞ս կրնայ ըլլալ որ այնչափ մարդոց մէջ այս անիրաւութիւնս զգացողներ ու անոր յարձմանը փափաքողներ չըլլան։ Ընդ կարծելը որ Լորտ Ռասէլլեան բոլորովին անդէպ ըլլայ այս պարագային, բայց գուցէ հասարակայ խորհրդարանը ռամկավար երեւոյթներով լցուելէն կը վախնայ, ոստի եւ պահպանողական դիւրը մը բռնելն աւելի խոհեմութիւն կը համարի։ Իր այս դիրքը տեսնելով Թօրիներուն՝ այն է ազատամիտ մասին դրօշակիններէ քիչ զնուռթցաւ, եւ այսօր անոնց գըլուխն եղած է։ Բայց եթէ իր յետընդդեմ քաղաքականութիւնը շարունակելու ըլլայ, պիտի ստիպուի անշուշտ իր պաշտօնն աւելի ազատամիտ անձանց յանձնելու։ Ընդհնոյ ազատ. առաջին պաշտօնեայ ըլլալու մեծ յոյսեր կուտայ այս նկատմամբ Գ. Ակլէսթընը, այժմեան Գանձուց պաշտօնեայն, որոյ համբաւն օր քան զօր մեծնալու վրայ է, եւ զոր ազատամիտ մասը յօժարութեամբ իրեն գլուխ ընդունիլ կուզէ, եթէ ինքն ալ հարկ եղած բարեյաջող զգրուածներ բանեցունելու կարող ըլլայ։ Ըրդէն իր անունը՝ որ բարեկարգիչներուն նշանաբանն եղած է՝ մեծ գովութեամբ կը յիշուի ժողովրդական գումարուածներու մէջ, ուր կը յուսան թէ այն օրը հեռի չէ երբ Գ. Ակլէսթընն ազատամիտ մասին գլուխն անցնելով քուէարկութեան իրաւունքը պիտի պահանջէ ժողովրդեան կողմէն։ Ընդհնոյ մէջ՝ ուր հասարակաց կարծիքը մեծ դեր մը կը խաղայ, ուր մտիկ կ՚ընեն ժողովրդական գումարմանց եւ առենախօսութեանց ազդեցութիւնը կրնայ զգալ անարդել բացարել, ժողովրդեան ցոյց տուած շարժուածները մեծ կարեւորութիւն ունին, զոր կատարելութեան պաշտօնեաները չեն կրնար արհամարհել։ Բայց Գ. Ակլեսթընն պիտի յաջողի՞ արդեօք իր պաշտօնակիցներն համոզել որ այս մեծ բարեկարգութիւնն ընդունելու ձեռք գարնեն։ Եւ եթէ անոնք ընդ չուզեն՝ ինքը պիտի բաժնուի՞ արդեօք անոնցմէ, եթէ ոչ՝ պիտի կնձանի եւ ձեռնթափ ըլլայ։ Ի՞նչ դիրք պիտի բռնեն այս խնդրոյս մէջ խորհրդարանը, կառավարութեան պաշտօնեայներն ու հասարակութիւնը։ — Ահա այս է որ ներկայ խորհրդարանին մէջ քիչ օրէն բացուելիք վիճաբանութիւններէն պիտի իմանանք։

Ս· Գաղլն ընդհանրական կոնգրեսին վրայ այնչափ մեկնութիւններ արձակուեցան, այնչափ խօսակցութեանց նիւթ եղաւ, այնչափ յուզմունք պատճառեց, որ ալ հիմա անոր խօսքը բոլորովին գլխու ցաւ* համարիլ սկսած են Փարիզցիք։ Սակայն կոնգրեսին մէջ այնչափ քաղաքական մտքութիւններ դատապարտուած էին, որ անպատճառ ասանկ պիտի ըլլար։ Միւս կողմանէ Գաղղիոյ կառավարութեան գրած արգելքը ասրասպայման կարեւորութիւն մը առաւ պապական կոնգրեսին։ Իսկ այս արգելքին դէմ բողոքող եպիսկոպոսաց թիւը կարծենք վաթսունի հասած է։ Բայց անոնց ամենէն նշանաւորն Օրլէան քաղաքի Տիւբանլու եպիսկոպոսն եղաւ, որ յատուկ տեղեակ մը հրատարակելով կառավարութիւնը եպերեց իր հաւատոյ արգելքին համար։ Ակնհայ որ Ֆռանի արքունիքն Օրլէանի եւ Ռուաթիէի եպիսկոպոսաց եռանդը գովելու համար իր Փարիզու նուիրակին ձեռք անոնց շնորհակալաց եւ գովեստի նամակներ գրած է։ Ոստի Գաղղիոյ կառավարութիւնն ալ իր Ֆռանի դեսպանին հրահանգ ղրկած է, որ Ս· Գաղլին կողմանէ այսպէս մասնաւոր նամակներ գրուելուն դէմ բողոքէ, իրրեւ հակառակ թէ հանդղպային եւ թէ՛ Գաղղիոյ հասարակաց իրաւանց։

Ընդ դիտել թէ՛ Ս· Գաղլ Մէջլին գարուս սկսն եպիսկոպոսաց ձեռք կառավարութիւնները վախցնել կուզէ։

Գէնլնի արքունեաց եւ Բրուսիոյ երեսփոխանական ժողովին մէջ բացուած վէճն երթալով կարեւորութիւն սատնալու երեւոյթ ցոյց կուտայ։ Օձինաորական կազմութիւնն աւելի զօրացընելու համար կառավարութիւնն իր ընդելիք առաջարկութիւնն ներկայացուցիչը և ժողովին կոդմանէ գործակից մերժուելը է, որով արքունեաց և ժողովրդոյն մէջ հաշտութիւնն անհնար կըլլայ։ Եթէ իրերն այս ընթացքով շարունակին, քիչ առնէն կարեւոր լուրեր պիտի առնուին Պէռլինէն։ Թագաւորը զգաստացած՝ ապստիկ ժողովը պիտի լուծէ, և ապին ալ, եթէ չենք սխալիր, անցեալ տարուան պէս գործակալ մի և նոյն երեսփոխանները պիտի ընտրէ, և այն առեն նայինք այս սահմանադրական կռիւն ի՞նչ հետևանք պիտի ունենայ։

Ազերիկայի մէջ հիւսիսայինոց գործ գլխէթէ վաստակուելու մօտ է, և հետզհետէ եկած լուրերէն հարաւայինոց ըրած նորանոր կորուստները կը ծանուցանեն։ Ֆիշըր բերդին առնուելուն վրայ եւրոպական լրագրաց մեծ մասը կը յուսան թէ Ուիլմինկթընի նաւահանգիստն ալ, ուրկից մինչև ցարդ հարաւայինք մեծ քանակութեամբ բամպակ կը փոխադրէին Եւրոպա, մինչև ցարդ հիւսիսայինոց ձեռքն անցած է։ Միւս կողմանէ Շ երման 60000 զրօք հարաւային Վարօլինա մտաւ և Քօքօլինօ քաղաքը գրաւեր է, ուրկից դիւրութեամբ կրնայ յարձակիլ երկաթգծային գլխաւոր կեդրոնատեղիները համարուած Չարլսթընն և Գրանվիլ քաղաքներուն վրայ։

Հարաւայնոց այս անյաջողութիւնները Պ· Ա· Տավիսի իշխանութեան դէմ գժգոհութեան առիթ եղած են, և արդէն բանակցութեան միջոցաւ հաշտութեան միջոցներուն վրայ խորհելու փափաքներ կը տեսնուին։ Պ· Լինքօլնի բարեկամ Պ· Պլէյր անուանուած մէկը Ռիչմընտ գացեր և Պ· Ա· Ֆիլսընի հետ տեսնուելով Ա՝ա շնորհքին վերադարձեր, և վերոյիշեալ Ռիչմընտի պետի երթայ եղեր, թէ և տակաւին այս երթևեկութեանց ամենևին պաշտօնական կերպարանք մը տրուած չէ։ Սակայն քանի որ Լի գօրապետին բանակը կանգուն կեցած է, հաւատալի որ հարաւայինք զինքնին կեցած կը նկատեն, ոստի հաշտութեան առնելու, ուստի հաշտութեան ամենէն կարելի հաւանական միջոցը մեծ ձախատանքի մը բաղդին վրայ կախուած կերեւի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական կառավարութիւնը՝ որ իր բոլոր ուշադրութիւնը դարձուած է երկրին բարգաւաճման համար ձեռնարկներ շինել տալու, երկաթուղիներ հաստատելու և նաւահանգիստներ բանալու, ասոր համար հասարակայ շինութեան պաշտօնարանին մէջ յատուկ ժողով մը սահմանեց, ընդհանուր վիրաւորչի մը հրամանին ներքև։ Այս ժողովը չորս ճիւղի պիտի բաժնուի, և ամսականով պաշտօնատարներ պիտի ունենայ իրրև օգնական, որոց երկրաչափութիւն և եռանկիւնաչափութիւն պաս առնող վարժապետ մ'ալ պիտի դանուի։ Ընդունց տնտեսական պաշտօնեայներն սահմանեալ ժամանակին իրենց քննութիւնն անցնելէ ետև, իւրաքանչիւրն իր ընդունակութեանը համեմատ պաշտօնները պիտի ընդունին։ Նոյնպէս պաշտօնատարներ պիտի ունենայ իրրև օգնական, որոց երկրաչափութիւն և եռանկիւնաչափութիւն պաս առնող վարժապետ մ'ալ պիտի դանուի։ Ընդունց տնտեսական պաշտօնեայներն սահմանեալ ժամանակին իրենց քննութիւնն անցնելէ ետև, իւրաքանչիւրն իր ընդունակութեանը համեմատ պաշտօնները պիտի ընդունին։ Նոյնպէս

Առաջինն էր Պադտաոի կոմսը Օսմանեան և Պարսից սահմանագլուխը մէջ եղած փոքր երկիրն մը սեփական ընելու վճիռը, որն որ բաւական հինգտարի և դժբաղդաբար մինչև ցարդ անորոշ մնացած էր, վասն զի Պարսից կառավարութիւնը կը պնդէր թէ իրն է, և Ր· Դուան ալ չէր ուզեր զիջանիլ։ Գանի մ'անգամ այս պատճառաւ յանձնաժողովներ ալ եղած էին, և արդիւնք մը չէր տեսնուած։ Բայց մեր ատենը նայինք այս սահմանադրական կռիւն ի՞նչ հետևանք պիտի ունենայ։

Ազերիկայի մէջ հիւսիսայինոց գործ գլխէթէ վաստակուելու մօտ է, և հետզհետէ եկած լուրերէն հարաւայինոց ըրած նորանոր կորուստները կը ծանուցանեն։ Ֆիշըր բերդին առնուելուն վրայ եւրոպական լրագրաց մեծ մասը կը յուսան թէ Ուիլմինկթընի նաւահանգիստն ալ, ուրկից մինչև ցարդ հարաւայինք մեծ քանակութեամբ բամպակ կը փոխադրէին Եւրոպա, մինչև ցարդ հիւսիսայինոց ձեռքն անցած է։ Միւս կողմանէ Շերման 60000 զրօք հարաւային Վարօլինա մտաւ և Քօքօլինօ քաղաքը գրաւեր է, ուրկից դիւրութեամբ կրնայ յարձակիլ երկաթգծային գլխաւոր կեդրոնատեղիները համարուած Չարլսթընն և Գրանվիլ քաղաքներուն վրայ։

Հարաւայնոց այս անյաջողութիւնները Պ· Ա· Տավիսի իշխանութեան դէմ գժգոհութեան առիթ եղած են, և արդէն բանակցութեան միջոցաւ հաշտութեան միջոցներուն վրայ խորհելու փափաքներ կը տեսնուին։ Պ· Լինքօլնի բարեկամ Պ· Պլէյր անուանուած մէկը Ռիչմընտ գացեր և Պ· Ա· Ֆիլսընի հետ տեսնուելով Ա՝ա շնորհքին վերադարձեր, և վերոյիշեալ Ռիչմընտի պետի երթայ եղեր, թէ և տակաւին այս երթևեկութեանց ամենևին պաշտօնական կերպարանք մը տրուած չէ։ Սակայն քանի որ Լի գօրապետին բանակը կանգուն կեցած է, հաւատալի որ հարաւայինք զինքնին կեցած կը նկատեն, ոստի հաշտութեան առնելու, ուստի հաշտութեան ամենէն կարելի հաւանական միջոցը մեծ ձախատանքի մը բաղդին վրայ կախուած կերեւի։

Ր· Դուան իրաց այս անկանոն վիճակին առաջքն առնելու համար անց. եալ տարի նոյեմբեր ամսոյն մէջ Պարսից կառավարութեան ծանոյց որ եթէ մինչև երեք ամիս՝ ուրիշ սերմութեանց ընդունած նոր գաշնադրութիւնը չընդունի, սոյն պայմանաժամէն լրանալէն ետև բոլոր Պարսից հպատակներուն արուած մանր մունր բաներ վաճառելու արտօնութիւնը պիտի վերցնէ։ Պայմանաժամը ներկայ ամսոյս կը վերջանայ և թէ Տրանի կառավարութիւնը դեռ պայմաններն ընդունած չէ։ ոստի եթէ Ր· Դուան իր արդար ապառնալիքն ի գործ դնէ, հետևանքը շատ վնասակար պիտի ըլլայ Պարսիկ հպատակաց։

Մայրաքաղաքիս Ժուռնալ լըտիլը կը ծանուցանէ թէ կայսերական կառավարութիւնը Իւսկիւտարէն Իզմիտ երկաթուղի մը շինելու արտօնութիւն շնորհեր է ընկերութեան մը՝ որ բուն ներկայացուցիչը մայրաքաղաքիս պլհասէր սեպհատներէն մէկն է։ Յիշեալ երկաթուղին պիտի կրնայ մինչև Սըվսղ Հանիլ՝ Իսիիշէհիրէն ու Էսկիւտարիէն անցնելով, և չորս մասի բաժնուած է, որուն առաջին մասը քիչ օրէն շինուիլ պիտի սկսի։

Ընկերութիւն կը համարինք երկարօրէն բացատրել այսպիսի երկաթուղւոյ մը շինութենէն Փոլը Ըսիոյ մէկ քանի գաւառաց երկրագործութեան և առևտուրի մասին ընելիք մեծ օգուտները, որոց մէկ քանին նկատմամբ ալ Ամերիկայի պատերազմը պատճառ եղաւ։

Բաւական առեն կայ որ մեր քիչ թերթղթոց Ընդհանուրն և Լիբանանի վայ խօսք բան չենք, ուստի այսօր կուզենք այս երկրին նկատմամբ քանի մը տեղեկութիւններ տալ։ Պ· Տավսթ փաշայի վերաբոյն կառավարիչ անուանելէն ի վեր, ինչպէս ազատ ալ, Լիբանանու խաղաղութիւնը չվտղվեցաւ։ Միայն Նահանգ Ռէերամի անուանեալ երիտասարդ չէյխը, որ Մարոնի մեծ ընտանիքի մէկն կը վերաբերի, և որն ոչ քանի տարիէ ի վեր աքսորուեալ էր իր հայրենիքէն, յանկարծ լինք իրմէ հեռ վերադարձաւ, առանց տէրութեան հրամանին։ Ըսիկա ապօրինաւոր ընթացք մ'էր անշուշտ, բայց այդպարագայներ ալ եղան, պատճառ բանեցուվ անոր մօրը վճանդուածը հիւանդութիւնը։ Ձենք ուզեր ընթերցողները ձանձրացնել՝ այս պատճառին իրաւացի ըլլալուն կամ չըլլալուն վայ երկար խորհրդածելով, բայց հարկ չկայ ըսելու որ Նահանգ Ռէերամին մէջ մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին, և կը յուսացուի որ այս անգ Ա· սեմ· Տավութ փաշային հնազանդելով իր տեղը հանդարտ պիտի նստի։

Սակայն որովհետև մեկ աքսորեալ մ'այսպէս լինքնիրեն գառնալը կըլլայ ըլալ որ ուրիշ աքսորեալներուն ընտանեաց և բարեկամաց սիրտը շփոթէ, իրաւացի էր որ անոնք ալ աքսորեն ետ գառնային։ Ոստի ինչպէս ալ, Լէվենթ Հերըլլ կը ծանուցանէ, ձայն սերական բարեխնամ կառավարութիւնն ալ այս բանը մտածելով, մեծ տէրութեանց ներկայացուցիչներուն ծանուցագիր մը գրած է, խնդրուելով թէ արգելք Ընտրեսանի աքսորելոց վերադարձի ժամանակը հասած չէ։

Պէրութէն Մարաքաղքիս Ժուռնալ լըտիլը գրուած նամակներ կը ծանուցանէին թէ Ըզըլ Ըզա անուանով պէտվի արաբներուն մէկ գլխաւորը՝ կառավարութեան հրամանացն անսաստելով՝ Նրուսալէմէն անդին երկրին ներսերը քաշուեր է։ Պէրութի կուսակալ Ա· սեմ· Խուրշիտ փաշան՝ որ բանական զօրքով ասոր եաէէն գացած էր, յունվար 20ին (Ե· Տ·) նոյն քաղաքը վերադարձեր է։ Այսերական զօրքերն Ըզըլ Ըզայի մարդկին չի փախուստ գարձուցած են, որոցմէ քանի հոգի մեռեր և ասան ալ վիրաւորուեր են։ «Կը վախնայի, կըսէ Ժուռնալին թղթակիցը, որ խուրշիտ փաշային ձեռք առած միջոցները պետվինեռւն վրէժխնդրութիւնը չդադրեցնեն։ Որպանուս բոլորովին եղած նահանգներուն դէմ։ Սակայն յուսալի է որ այս ձախող նախատեսութիւնները չեն կատարուիր։»

Պէրութէն Մարաքաղքիս Ժուռնալ լըտիլը գրուած նամակներ կը ծանուցանէին թէ Ըզըլ Ըզա անուանով պէտվի արաբներուն մէկ գլխաւորը՝ կառավարութեան հրամանացն անսաստելով՝ Նրուսալէմէն անդին երկրին ներսերը քաշուեր է։ Պէրութի կուսակալ Ա· սեմ· Խուրշիտ փաշան՝ որ բանական զօրքով ասոր եաէէն գացած էր, յունվար 20ին (Ե· Տ·) նոյն քաղաքը վերադարձեր է։ Այսերական զօրքերն Ըզըլ Ըզայի մարդկին չի փախուստ գարձուցած են, որոցմէ քանի հոգի մեռեր և ասան ալ վիրաւորուեր են։ «Կը վախնայի, կըսէ Ժուռնալին թղթակիցը, որ խուրշիտ փաշային ձեռք առած միջոցները պետվինեռւն վրէժխնդրութիւնը չդադրեցնեն։ Որպանուս բոլորովին եղած նահանգներուն դէմ։ Սակայն յուսալի է որ այս ձախող նախատեսութիւնները չեն կատարուիր։»

ՀԱՅԿԱԿ ՂԱՁՈՏՅՈՑ

Ա

Ո՞ւր է ինձ տանում ճակատագիրս, ո՞ւր է ինձ տանում ճակատագիրս, ես չգիտեմ, չգիտեմ, չգիտեմ։ Ես միայն գիտեմ, որ ինձ ոչ ոք չի սիրում, ոչ ոք չի սիրում, ոչ ոք չի սիրում։ Ես միայն գիտեմ, որ ես ինձ էլ չեմ սիրում, ես ինձ էլ չեմ սիրում, ես ինձ էլ չեմ սիրում։

Ես ինձ չեմ սիրում, որովհետև ես ինձ ոչ ոք չի սիրում, ոչ ոք չի սիրում, ոչ ոք չի սիրում։ Ես ինձ չեմ սիրում, որովհետև ես ինձ ոչ ոք չի սիրում, ոչ ոք չի սիրում, ոչ ոք չի

ԽՍՐԱԽՈՒՍՈՒԹԻՒՆ

Ի Ս. Էջմիածին, ի դպրատան Մատենադարանի, Ա. Յունուարի 1863։

Ներկայ էին՝ Տ. Գէորգ Վրդ. Տէր-Մովսիսեան, Տ. Ստեփանոս Վրդ. Տէր-Գրիգորեան, Տ. Գրիգոր Վրդ. Տէր-Յովհաննիսեան, Տ. Գրիգոր Վրդ. Տէր-Ստեփանոսեան, Տ. Ստեփանոս Վրդ. Տէր-Գրիգոր

ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ

ԳԻՆՈՒՑ ԱՐՀԱՆԻՆԱՅԻՆ

Ա. պօլիս	Բ. դ.	Գ. դ.	Դ. դ.	Ե. դ.	Զ. դ.	Է. դ.
6 ՓԵՏՐՎԱՐ	1	2	3	4	5	6
Ցորենի մեկ ...	102	102	102	102	102	102
Ցորենի ալիւր ...	66-7		66-7	66-7	66-8	66-8
Կոտրած ձաւարեղէն ...	35-7		38-7	38-7	38-8	38-8
« « խոշոր ...	38-7		38-7	38-7	38-8	38-8
Սիսեռի հատիկ ...	57-7		57-7	57-7	57-8	57-8
« խոտաւոր ...						

ՍՊՏԱԿ

ՀԱՅՏՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ Ե ՓԵՏՐՎԱՐ

Ցորեն թուղթ	26—27	Ցորեն Խարկիւի	21—22
» Գարի	16—19	Եգիպտացորեն փաթիթ	14—
» Սուսամ	—	Սուրճ Խարկիւի	8—
» Հաստոյկ սպիտակ	17—19		

ՄԵՏԱՂ

(ԹՓԼԻՍ)

Պղինձ մաքուր լաւագոյն	520—530	Կապոյտ վիտրիոլ	60—
» երկաթ	330—340	Թարխունի	32—
» Ալիւմինիում չոր	—	Պատիճաւոր	62—
Շաքար հում ձիւնագոյն	65—	Խիլիմեղ	52—

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ

ՍՊՏԱԿ

ՀԱՅՏՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ Ե ՓԵՏՐՎԱՐ

Ցորեն թուղթ	26—27	Ցորեն Խարկիւի	21—22
» Գարի	16—19	Եգիպտացորեն փաթիթ	14—
» Սուսամ	—	Սուրճ Խարկիւի	8—
» Հաստոյկ սպիտակ	17—19		

ՄԵՏԱՂ

(ԹՓԼԻՍ)

Պղինձ մաքուր լաւագոյն	520—530	Կապոյտ վիտրիոլ	60—
» երկաթ	330—340	Թարխունի	32—
» Ալիւմինիում չոր	—	Պատիճաւոր	62—
Շաքար հում ձիւնագոյն	65—	Խիլիմեղ	52—

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳԻՆԵՐ

Ալեւրիտ	Ա.	Ծխախոտ Ռոդոսթօ	Ա.
Ալեւրիտ	Բ.	Ծխախոտ Սամսուն	Ա.
Ալեւրիտ	Գ.	Ծխախոտ Սամսուն	Բ.
Ալեւրիտ	Դ.	Ծխախոտ Սամսուն	Գ.
Ալեւրիտ	Ե.	Ծխախոտ Սամսուն	Դ.
Ալեւրիտ	Զ.	Ծխախոտ Սամսուն	Ե.
Ալեւրիտ	Է.	Ծխախոտ Սամսուն	Զ.
Ալեւրիտ	Ը.	Ծխախոտ Սամսուն	Է.
Ալեւրիտ	Թ.	Ծխախոտ Սամսուն	Ը.
Ալեւրիտ	Ժ.	Ծխախոտ Սամսուն	Թ.
Ալեւրիտ	Ժ.	Ծխախոտ Սամսուն	Ժ